

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 22. november 2019
(OR. en)

14251/19

SOC 751
GENDER 52

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Fremtidige ligestillingspolitikker og integration af kønsaspektet i EU Orienterende debat

Vedlagt følger til delegationerne en vejledning udarbejdet af formandskabet med henblik på at lette drøftelserne på samlingen i EPSCO-Rådet den 10. december 2019.

Fremtidige ligestillingspolitikker og integration af kønsaspektet i Den Europæiske Union

1. Baggrund og udfordringer

Der er opnået vigtige resultater inden for ligestilling mellem kønnene i EU, f.eks. øget kønsbalance inden for beslutningstagning, vedtagelsen af direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv og styrkelsen af integration af kønsaspektet i EU's optræden udadtil. Men som det fremgår af rapporten Beijing +25¹ fra Det Europæiske Ligestillingsinstitut (EIGE), findes nogle af de gamle udfordringer i forbindelse med ligestilling mellem kønnene stadig, herunder kønsforskellene med hensyn til beskæftigelse, løn, pension og fattigdomsniveauer samt kønsbaseret vold. Der dukker nye udfordringer op, f.eks. med hensyn til digitalisering, migration og klimaændringer. EIGE's indeks for 2019 viser, at EU med en score på 67,4 stadig er langt fra at opnå kønsligestilling.

Med hensyn til integration af kønsaspektet konkluderer Beijing+25-rapporten, at integrationen af et kønsperspektiv i forskellige områder af EU's politik er fragmenteret og mangler kontinuitet. Integrationsværktøjer som kønsspecifikke konsekvensanalyser anvendes sjældent ved udformningen af EU's politikker.

Hvad angår integration af kønsaspektet i de økonomiske og budgetmæssige politikker, har manglen på kønsspecifikke mål og mangler i gennemførelsen bremset fremskridtene. Nogle EU-fonde har kønsspecifikke og/eller integrationsrelaterede mål, men får ofte ikke fulgt op på dem i praksis med gennemførelsesforanstaltninger, som det er tilfældet med de europæiske struktur- og investeringsfonde. Der er gjort en indsats for at integrere kønsligestilling i gennemførelsen af det europæiske semester, f.eks. gennem de fælles beskæftigelsesrapporter og anvendelsen af kønsopdelte data. Der er imidlertid kun en svag sammenhæng mellem makroøkonomiske elementer og ligestillingselementer, ligesom de kønsspecifikke virkninger af politikanbefalinger normalt ikke vurderes. Vanskeligheden ved at spore udgifterne til ligestilling mellem kønnene gør det vanskeligt at udarbejde kønssensitiv budgettering i EU.

¹ Gennemgang af gennemførelsen af Beijinghandlingsprogrammet 25 år efter vedtagelsen af det.

Ligestilling mellem kvinder og mænd er en af Den Europæiske Unions grundlæggende værdier og et af dens grundlæggende principper som fastsat i traktaten om Den Europæiske Union og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. I henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) skal Unionen i alle sine aktiviteter tilstræbe at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

EU har politisk forpligtet sig til at anvende en tosporet tilgang til at gennemføre kønsligestilling i praksis, som omfatter både integration af et kønsperspektiv i alle politikker og specifikke foranstaltninger til fremme af ligestilling mellem kønnene og bekæmpelse af diskrimination. Integration af kønsaspektet er en vigtig forandringsstrategi til støtte for gennemførelsen af kønsligestilling. Eksempler på integration af kønsaspektet i EU's politikker omfatter kønshandlingsplanen II (2016-2020) i EU's eksterne forbindelser og det stærke kønsperspektiv i EU's rammepolitik for forskning og innovation.

Forskningen har indkredset centrale elementer for en vellykket integration af kønsaspektet. For det første skal der være et stærkt politisk engagement i integration af kønsaspektet. Dernæst er det også nødvendigt at sikre passende institutionelle strukturer og procedurer til integration af kønsaspektet og styrke gennemførelsen i praksis på tværs af politikområderne, herunder gennem videnbaseret overvågning og evaluering og anvendelse af eksisterende værktøjer som f.eks. kønsspecifikke konsekvensanalyser.

2. Fremme af ligestilling og integration af kønsaspektet i EU: vejen frem

Det finske formandskab vil holde en orienterende debat om prioriteterne og retningen for EU's ligestillingspolitikker, herunder integration af kønsaspektet, på samlingen i EPSCO-Rådet den 10. december. Formålet er at undersøge, hvordan man kan styrke det politiske engagement i og konkrete foranstaltninger til bekæmpelse af uligheder mellem kønnene og sikre reelle fremskridt hen imod kønsligestilling.

Det finske formandskab afholdt en konference på højt plan om "Europa for ligestilling mellem kønnene? Status og handling" den 30. september og 1. oktober 2019 i Helsingfors med fokus på EU's fremtidige ligestillingspolitikker og integration af kønsaspektet i de økonomiske og budgetmæssige politikker. Deltagerne understregede behovet for en solid EU-strategi for ligestilling mellem kønnene. Kønsspecifikke konsekvensanalyser og kønsbudgettering blev betragtet som vigtige redskaber med henblik på at integrere ligestilling i den økonomiske beslutningstagning og tage reelt hensyn til kønsspørgsmål i dagsordenen for den økonomiske politik. Det blev understreget, at gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og målene for bæredygtig udvikling samt anvendelsen af ligestillingsindikatorer i forbindelse med det europæiske semester giver nye muligheder for integration af kønsaspektet. Samarbejde mellem ligestillings- og budgetsektorerne blev betragtet som afgørende for udviklingen af kønsbudgettering.

Indledningen af den nye Kommissions mandatperiode og de stærke tilsagn, som den valgte formand Ursula von der Leyen har afgivet på ligestillingsområdet, herunder strategien for ligestilling mellem kønnene, udgør et godt grundlag for at styrke ligestillingspolitikken og integrere kønsaspektet i EU. Den valgte formand har også erklæret sin hensigt om at ændre fokus for det europæiske semester, så det bliver et instrument, der integrerer FN's mål for bæredygtig udvikling, hvilket omfatter bæredygtighedsmål 5 om ligestilling mellem kønnene.

På denne baggrund anmodes ministrene om at besvare følgende spørgsmål:

1. Hvad bør de tematiske prioriteter i EU's ligestillingspolitikker være i de næste fem år?
2. Hvilke tiltag og foranstaltninger bør EU gennemføre for at bekæmpe uligheder mellem kønnene og styrke ligestillingspolitikkerne i de næste fem år?
3. Hvordan kan vi sikre, at kønsligestilling i højere grad integreres i EU's centrale fremtidige strategier og politiske processer, herunder de økonomiske og budgetmæssige politikker? Hvilke strukturer, midler og samarbejdsformer bør anvendes med dette for øje, herunder i Rådet?